

รายงาน

ของ

คณะกรรมการร่วมกันเพื่อพิจารณา
ร่างพระราชบัญญัติความร่วมมือระหว่างประเทศ
ในทางแพ่งเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิควบคุมดูแลเด็ก

พ.ศ. ....

สภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภา

สำนักกรรมการ ๓
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

คำวนที่ชุด

ที่ ๖๕๐๒ / ๒๕๕๕

(สำเนา)

รัฐสภา

ถนนอุทองใน กทม. ๑๐๓๐๐

๑๕ ตุลาคม ๒๕๕๕

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติความร่วมมือระหว่างประเทศในทางแพ่งเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิควบคุมดูแลเด็ก พ.ศ. ....

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวข้างต้น พร้อมด้วยรายงานคณะกรรมการร่วมกัน จำนวน ๑ ชุด

ตามที่ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภา ได้ลงมติตั้งบุคคล สภาละ ๑๑ คน ประกอบเป็น คณะกรรมการร่วมกันเพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติความร่วมมือระหว่างประเทศในทางแพ่งเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิควบคุมดูแลเด็ก พ.ศ. .... ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๔๗ (๓) นั้น มีรายนามแต่ละสภาดังนี้

สภาผู้แทนราษฎร

- นายธีรภัทร พริ้งสุลกะ
- นายนพคุณ รัฐผไท
- นางนาที รัชกิจประการ
- นางผุสดี ตามไท
- นายพีรพันธุ์ พาลุสุข
- นางสาวเพ็ญวดี แสงจันทร์
- นางเยาวนิตย์ เพียงเกษ
- นางสาวลีลาวดี วัชโรบล
- พลตำรวจโท วิโรจน์ เปาอินทร์
- นายสุรเชษฐ์ มาศดิตถ์
- พลเรือเอก สุรพล จันทน์แดง

วุฒิสภา

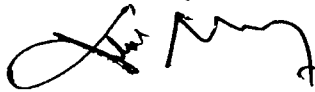
- นางกีระณา สุมาวงศ์
- นายคำบุญ สิทธิสมาน
- นายประสงค์ นุรักษ์
- หม่อมหลวงปรียพรรณ ศรีธวัช
- นางเพ็ญพักตร์ ศรีทอง
- นายมณฑิเตอร์ บุญตัน
- นางยุวดี นิยมบุญ
- นายวันชัย รุจนวงศ์
- ศาสตราจารย์สม จาตุศรีพิทักษ์
- นายอโณทัย ฤทธิปัญญาวงศ์
- นายอนุรักษ์ นิยมเวช

บัดนี้ คณะกรรมการร่วมกันได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวเสร็จแล้ว จึงกราบเรียนมา
เพื่อให้โปรดนำเสนอนี้ที่ประชุมสภาพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง
(ลงชื่อ) อโณทัย ฤทธิปัญญาวงศ์
(นายอโณทัย ฤทธิปัญญาวงศ์)
ประธานคณะกรรมการร่วมกัน

สำนักกรรมการ ๓
โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๒๕๗๗
โทรสาร ๐ ๒๒๔๔ ๒๕๗๘

สำเนาถูกต้อง

(นายธงชัย ดุสยสุข)

ผู้อำนวยการสำนักกรรมการ ๓

มณฑิชา ผลหาญ/ร่าง
อำพรพันธุ์ อินทรแพทย์/พิมพ์
นารีนารถ เหน็ดนุรักษ์/ตรวจ

ตรวจทาน
ครั้งที่ ๑ - มณฑิชา ผลหาญ
ครั้งที่ ๒ - นารีนารถ เหน็ดนุรักษ์
ครั้งที่ ๓ - ธงชัย ดุสยสุข

รายงานคณะกรรมการร่วมกัน

ตามที่ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๑๐ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๕ กันยายน ๒๕๕๕ และที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๘ (สมัยสามัญทั่วไป) วันจันทร์ที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๕๕ ได้ลงมติตั้งบุคคล สภาละ ๑๑ คน ประกอบเป็นคณะกรรมการร่วมกันเพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติความร่วมมือระหว่างประเทศในทางแพ่งเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิควบคุมดูแลเด็ก พ.ศ. .... นั้น

บัดนี้ คณะกรรมการร่วมกันได้ดำเนินการแล้ว ปรากฏผลดังนี้

๑. ที่ประชุมคณะกรรมการร่วมกันได้มีมติเลือกตั้ง

(๑) นายอโณทัย ฤทธิปัญญาวงศ์	เป็นประธานคณะกรรมการ
(๒) นายพีรพันธุ์ พาลุสุข	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
(๓) นางยุวดี นิยมสมบุญ	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง
(๔) นางมุสตี ตามไท	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่สาม
(๕) พลตำรวจโท วิโรจน์ เปาอินทร์	เป็นกรรมการที่ปรึกษา
(๖) ศาสตราจารย์สม จาตุศรีพิทักษ์	เป็นกรรมการที่ปรึกษา
(๗) นายธีรภัทร พริ้งสุลกะ	เป็นโฆษกคณะกรรมการ
(๘) นายอนุรักษ์ นิยมเวช	เป็นเลขานุการคณะกรรมการ
(๙) นางสาวลีลาวดี วัชโรบล	เป็นผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ

๒. คณะกรรมการร่วมกันได้มีมติตั้ง นางสาวมณฑิชา ผลหาญ นิตกรชำนาญการ กลุ่มงานคณะกรรมการกิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุและผู้พิการ สำนักกรรมการ ๓ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เป็นผู้ช่วยเลขานุการในคณะกรรมการ ตามข้อบังคับการประชุมรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๕๓ ข้อ ๖๘

๓. ผู้ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มอบหมายให้มาชี้แจงแสดงความคิดเห็น คือ

๓.๑	<u>กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์</u> <u>กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ</u>	
(๑)	นางชลาทิพย์ ปุณณะบุตร	ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านพัฒนาสังคม
(๒)	นายยอดยั้ง ดวงหิรัญอนันต์	นิตกรชำนาญการ
๓.๒	<u>กระทรวงการต่างประเทศ</u> <u>กรมสนธิสัญญาและกฎหมาย</u>	
(๑)	นางสุพรรณวษา โชติกัญญาณัง	นักการทูตชำนาญการ
(๒)	นางสาวอลิษา ขอบอิสระ	นักการทูตชำนาญการ
๓.๓	<u>กระทรวงยุติธรรม</u> <u>สำนักงานกิจการยุติธรรม</u>	
	นายอัครพงษ์ เวชยานนท์	นักวิชาการยุติธรรมชำนาญการพิเศษ

- ๓.๔ สำนักงานศาลยุติธรรม
 (๑) นายดล บุนนาค ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลประจำสำนักประธานศาลฎีกา
 (๒) นายชัยรัตน์ วงศ์วีรธร ผู้พิพากษาศาลชั้นต้นประจำสำนักประธานศาลฎีกา
- ๓.๕ สำนักงานอัยการสูงสุด
สำนักงานวิชาการ
 (๑) นายอิสมาแอ มัสการ อัยการประจำสำนักงานอัยการสูงสุด
 (๒) นายฉัตรปณัฎ รัตนพันธ์ อัยการประจำสำนักงานอัยการสูงสุด
 (๓) พันตำรวจเอก กุ้เกียรติ เจริญบุญ อัยการประจำกอง
 (๔) นายพนมพร วัฒนโยธิน นิติกร
- สำนักงานต่างประเทศ
 (๑) นายธงชัย เจริญผล ที่ปรึกษาพิเศษของสำนักงานอัยการสูงสุด
 (๒) นางรุ่งนภา งดงาม อัยการจังหวัดประจำสำนักงานอัยการสูงสุด
- ๓.๖ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
กองบัญชาการสอบสวนกลาง
 พันตำรวจเอก ชิตภพ โตเหมือน ผู้กำกับการ ๑ กองบังคับการปราบปรามการ
 กระทำความผิดเกี่ยวกับการคุ้มครอง
กองการต่างประเทศ
 พันตำรวจเอก ชิตพล กาญจนกิจ ผู้กำกับการฝ่ายสนธิสัญญาและกฎหมาย

๔. ผู้ซึ่งคณะกรรมการร่วมกันเชิญมาชี้แจงแสดงความคิดเห็น คือ

- ๔.๑ ศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง
 (๑) นายจิรนิติ หะวานนท์ อธิบดีผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง
 (๒) นายอิทธิพล โสขุมา เลขาธิการศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง
- ๔.๒ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
 (๑) นางสาวนริศรา แดงไผ่ ผู้อำนวยการฝ่ายกฎหมายกระบวนการ
 ยุติธรรมทางแพ่ง
 (๒) นายภุมรินทร์ ศรีมูล นักกฎหมายกฤษฎีกาชำนาญการ

๕. บันทึกผลการพิจารณาของคณะกรรมการร่วมกัน

๕.๑ วุฒิสภาได้แก้ไขเพิ่มเติมร่างของสภาผู้แทนราษฎรในมาตรา ๓ เป็นดังนี้

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“เด็ก” หมายความว่า บุคคลซึ่งมีอายุต่ำกว่าสิบหกปีบริบูรณ์ แต่ไม่รวมถึงผู้บรรลุนิติภาวะตามกฎหมาย

“สิทธิควบคุมดูแลเด็ก” หมายความว่า สิทธิเกี่ยวกับการดูแลความเป็นอยู่ของเด็ก และหมายความรวมถึงสิทธิกำหนดที่อยู่ของเด็ก ซึ่งสิทธิดังกล่าวอาจเกิดขึ้นได้โดยผลของกฎหมาย โดยคำสั่งของศาลหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือเป็นผลจากความตกลงที่มีผลตามกฎหมาย

“สิทธิในการพบและเยี่ยมเยียนเด็ก” หมายความว่า ความรวมถึงสิทธิในการนำเด็ก ออกไปจากถิ่นที่อยู่ปกติของเด็กไปยังสถานที่อื่นภายในระยะเวลาจำกัด

“ผู้ประสานงานกลาง” หมายความว่า อัยการสูงสุดหรือผู้ที่อัยการสูงสุด มอบหมายให้มีอำนาจหน้าที่ประสานงานในการให้ความช่วยเหลือตามพระราชบัญญัตินี้

“ศาล” หมายความว่า ศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง

คณะกรรมการร่วมกันพิจารณาแล้ว มีมติให้คงไว้ตามร่างของสภาผู้แทนราษฎร

๕.๒ วุฒิสภาได้แก้ไขเพิ่มเติมร่างของสภาผู้แทนราษฎรในมาตรา ๖ เป็นดังนี้

มาตรา ๖ ผู้อ้างว่าถูกละเมิดสิทธิควบคุมดูแลเด็กอาจขอให้ส่งตัวเด็กซึ่งถูกพาตัวมา หรือกักตัวไว้ในประเทศไทยกลับคืนสู่ถิ่นที่อยู่เดิมปกติแห่งสุดท้ายของเด็กในต่างประเทศก่อนถูกพาตัวมาหรือ กักตัวไว้ โดยยื่นคำร้องขอต่อผู้ประสานงานกลางของประเทศที่เด็กมีถิ่นที่อยู่ปกติดังกล่าวหรือต่อ ผู้ประสานงานกลาง ทั้งนี้ ตามระเบียบที่ผู้ประสานงานกลางกำหนด

คำร้องขอความช่วยเหลือจะต้องระบุ

(๑) ข้อมูลเกี่ยวกับหลักฐานแสดงตัวบุคคลของผู้ร้องขอ ของเด็ก และของผู้ถูกกล่าวหา ว่าเป็นผู้พาเด็กมาหรือกักตัวเด็กไว้

(๒) วัน เดือน ปีเกิดของเด็ก ในกรณีที่มี

(๓) เหตุผลที่สนับสนุนคำร้องขอ

(๔) ข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งที่อยู่ของเด็ก และข้อมูลแสดงตัวบุคคลที่น่าเชื่อว่า เด็กไปอยู่ด้วย

(๕) เอกสารหลักฐานอื่นตามระเบียบที่ผู้ประสานงานกลางกำหนด

คณะกรรมการร่วมกันพิจารณาแล้ว มีมติเห็นชอบด้วยกับร่างของวุฒิสภา

๕.๓ วุฒิสภาได้แก้ไขเพิ่มเติมร่างของสภาผู้แทนราษฎรในมาตรา ๑๐ เป็นดังนี้

มาตรา ๑๐ ในการดำเนินการให้ความช่วยเหลือตามพระราชบัญญัตินี้

(๑) ให้ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติและปลัดกระทรวงมหาดไทยดำเนินการสืบหาแหล่งที่อยู่ของเด็กตามที่ได้รับแจ้งจากผู้ประสานงานกลาง และแจ้งผลการดำเนินการไปยังผู้ประสานงานกลาง

(๒) ให้พนักงานอัยการมีอำนาจยื่นคำร้องขอต่อศาลขอให้มีการส่งตัวเด็กกลับคืน

(๓) ให้พนักงานอัยการดำเนินการให้ความช่วยเหลือตามคำร้องขอความช่วยเหลือจากผู้ประสานงานกลางส่งให้ เมื่อได้ทราบที่อยู่ของเด็กแล้วก่อนการดำเนินการในประการอื่น พนักงานอัยการอาจยื่นคำขอต่อศาลขอให้มีการห้ามมิให้ผู้ใดย้ายเด็กไปเสียจากแหล่งที่อยู่ เว้นแต่ศาลจะมีคำสั่งเป็นอย่างอื่น

(๔) หากมีเหตุอันควรเชื่อว่าจะมีการฝ่าฝืนคำสั่งศาลตาม (๓) หรือเด็กอาจได้รับอันตราย หรือมีการกระทำอื่นใดอันอาจเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานอัยการยื่นคำขอต่อศาลขอให้มีการอนุญาตให้พนักงานอัยการดำเนินการตามที่จำเป็น และสมควรเพื่อนำตัวเด็กส่งไว้ในความคุ้มครองดูแลของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และให้เจ้าพนักงานตำรวจให้ความช่วยเหลือพนักงานอัยการในการดำเนินการดังกล่าว เมื่อได้รับการร้องขอ

คณะกรรมการร่วมกันพิจารณาแล้ว มีมติเห็นชอบด้วยกับร่างของวุฒิสภา

๕.๔ วุฒิสภาได้แก้ไขเพิ่มเติมร่างของสภาผู้แทนราษฎรในหมวด ๒ ส่วนที่ ๒ เป็นดังนี้

ส่วนที่ ๒

การคุ้มครองคุ้มครองดูแลเด็กระหว่างการดำเนินการส่งตัวเด็กกลับคืน

คณะกรรมการร่วมกันพิจารณาแล้ว มีมติเห็นชอบด้วยกับร่างของวุฒิสภา

๕.๕ วุฒิสภาได้แก้ไขเพิ่มเติมร่างของสภาผู้แทนราษฎรในมาตรา ๑๑ เป็นดังนี้

มาตรา ๑๑ ให้กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์มีหน้าที่รับตัวเด็กตามมาตรา ๑๐ (๔) ไว้ที่คุ้มครองดูแลจนกว่าการดำเนินการส่งตัวเด็กกลับคืนเสร็จสิ้น หรือจนกว่าศาลจะมีคำสั่งเป็นอย่างอื่น

การคุ้มครองดูแลตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์กำหนด โดยให้รวมถึง

(๑) การจัดให้มีการตรวจสุขภาพกายและสุขภาพจิต พร้อมทั้งการรักษาเยียวยาแก่เด็ก

(๒) การจัดที่พักอาศัย ที่หลับนอน เครื่องนุ่งห่ม ให้เหมาะสม ถูกสุขลักษณะ

และจัดอาหารให้ถูกอนามัยและเพียงพอแก่เด็ก

คณะกรรมการร่วมกันพิจารณาแล้ว มีมติเห็นชอบด้วยกับร่างของวุฒิสภา

๕.๖ วุฒิสภาได้แก้ไขเพิ่มเติมร่างของสภาผู้แทนราษฎรในมาตรา ๑๒ เป็นดังนี้

มาตรา ๑๒ ให้ศาลแพ่งชนชั้นและศาลอุทธรณ์ที่มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดี และมีคำสั่งคำร้องขอหรือคำขอที่ได้ยื่นต่อศาลตามพระราชบัญญัตินี้

คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลแพ่งชนชั้นและศาลอุทธรณ์ดังกล่าวให้เป็นที่สุด

คณะกรรมการร่วมกันพิจารณาแล้ว มีมติเห็นชอบด้วยกับร่างของวุฒิสภา

๕.๗ วุฒิสภาได้แก้ไขเพิ่มเติมร่างของสภาผู้แทนราษฎรในมาตรา ๑๓ เป็นดังนี้

มาตรา ๑๓ การพิจารณาส่งตัวเด็กกลับคืนให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) กรณีที่นับแต่วันที่เด็กถูกพาตัวมาหรือกักตัวไว้จนถึงวันยื่นคำร้องขอต่อศาล มีระยะเวลาไม่ถึงหนึ่งปี ให้ศาลพิจารณาว่าจะให้ส่งตัวเด็กกลับคืนหรือไม่โดยเร็ว

(๒) กรณีที่นับแต่วันที่เด็กถูกพาตัวมาหรือกักตัวไว้จนถึงวันยื่นคำร้องขอต่อศาล มีระยะเวลาตั้งแต่หนึ่งปีขึ้นไป ศาลจะพิจารณาสั่งให้ส่งตัวเด็กกลับคืนก็ได้ เว้นแต่เด็กได้ปรับตัวเข้ากับ สภาพแวดล้อมใหม่ที่เหมาะสมแล้ว

(๓) กรณีที่ปรากฏว่าเด็กได้ออกไปจากประเทศไทยแล้ว ศาลอาจให้รอการพิจารณาไว้ หรือยกคำร้องขอก็ได้

(๔) ศาลอาจยกคำร้องขอให้ส่งตัวเด็กกลับคืนในกรณีดังต่อไปนี้

(ก) ผู้มีสิทธิควบคุมดูแลเด็กมิได้ควบคุมดูแลเด็กในขณะที่มีการพาตัวเด็ก หรือกักตัวเด็กไว้ หรือได้ให้ความยินยอมในตอนแรกหรือยอมรับในภายหลังให้มีการพาตัวเด็ก หรือกักตัวเด็กไว้

(ข) การส่งตัวเด็กกลับคืนอาจเป็นอันตรายต่อร่างกายหรือจิตใจของเด็ก อย่างร้ายแรง หรือเด็กจะตกอยู่ในสภาวะอันไม่อาจทนได้

(ค) เด็กคัดค้านการส่งตัวเด็กกลับคืนและศาลเห็นว่าเด็กมีอายุและวุฒิภาวะ ที่ควรจะรับฟังคำคัดค้านนั้น

(ง) การส่งตัวเด็กกลับคืนจะขัดกับหลักพื้นฐานของประเทศไทยที่เกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนและสิทธิเสรีภาพขั้นพื้นฐาน

(จ) เด็กอายุครบสิบหกปีบริบูรณ์

ให้ศาลนำข้อมูลเกี่ยวกับเด็กตามผู้ประสานงานกลางหรือเจ้าหน้าที่แห่งท้องที่ ที่เด็กมีถิ่นที่อยู่ปกติเสนอ มาประกอบการพิจารณาในการออกคำสั่งด้วย

คณะกรรมการร่วมกันพิจารณาแล้ว มีมติให้คงไว้ตามร่างของสภาผู้แทนราษฎร

๕.๘ วุฒิสภาได้แก้ไขเพิ่มเติมร่างของสภาผู้แทนราษฎรในมาตรา ๑๔ เป็นดังนี้

มาตรา ๑๔ ในกรณีที่ศาลมิได้มีคำสั่งตามคำร้องขอภายในหกสัปดาห์นับแต่วันรับคำร้องขอให้ส่งตัวเด็กกลับคืน เมื่อได้รับคำขอจากผู้ร้องขอหรือผู้ประสานงานกลางของรัฐที่ร้องขอ ผู้ประสานงานกลางหรือพนักงานอัยการอาจยื่นคำขอต่อศาลเพื่อขอทราบเหตุที่ขัดข้องที่ศาลยังไม่ส่งร่างเด็กกลับคืน มีคำสั่งศาลในกำหนดเวลานั้นได้ข้อเท็จจริงแล้วแจ้งให้ผู้ร้องขอหรือผู้ประสานงานกลางของรัฐที่ร้องขอทราบ

คณะกรรมการร่วมกันพิจารณาแล้ว มีมติเห็นชอบด้วยกับร่างของวุฒิสภา

๕.๙ วุฒิสภาได้แก้ไขเพิ่มเติมร่างของสภาผู้แทนราษฎรในมาตรา ๑๕ เป็นดังนี้

มาตรา ๑๕ ในกรณีที่มีการร้องขอให้ส่งตัวเด็กกลับคืนและมีข้อพิพาทเกี่ยวกับสิทธิควบคุมดูแลเด็กด้วย ให้ศาลพิจารณาสั่งให้ส่งตัวเด็กกลับคืนให้เสรีชนสี่สัปดาห์แล้วจึงพิจารณาเรื่องสิทธิควบคุมดูแลเด็กต่อไป

คณะกรรมการร่วมกันพิจารณาแล้ว มีมติเห็นชอบด้วยกับร่างของวุฒิสภา

๕.๑๐ วุฒิสภาได้แก้ไขเพิ่มเติมร่างของสภาผู้แทนราษฎรในมาตรา ๑๗ เป็นดังนี้

มาตรา ๑๗ การร้องขอความช่วยเหลือขอใช้สิทธิในการพบและเยี่ยมเยียนเด็ก ให้ทำตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ผู้ประสานงานกลางกำหนด

บิดา มารดา บุพการี ผู้ปกครอง ผู้มีสิทธิควบคุมดูแลเด็ก ผู้แทนโดยชอบธรรม หรือผู้ที่มีความสัมพันธ์กับเด็กในทำนองเดียวกัน เป็นผู้ที่มีสิทธิร้องขอความช่วยเหลือตามวรรคหนึ่ง

การดำเนินการเพื่อให้มีการใช้สิทธิในการพบและเยี่ยมเยียนเด็กให้นำบทบัญญัติเกี่ยวกับการร้องขอให้ส่งตัวเด็กกลับคืนในหมวดนี้มาใช้บังคับโดยอนุโลม

คณะกรรมการร่วมกันพิจารณาแล้ว มีมติเห็นชอบด้วยกับร่างของวุฒิสภา

๕.๑๑ วุฒิสภาได้แก้ไขเพิ่มเติมร่างของสภาผู้แทนราษฎรในมาตรา ๑๘ เป็นดังนี้

มาตรา ๑๘ ผู้ร้องขอในประเทศไทยที่ประสงค์จะร้องขอความช่วยเหลือไปยังต่างประเทศเพื่อขอใช้สิทธิควบคุมดูแลเด็กและสิทธิในการพบและเยี่ยมเยียนเด็กตามพระราชบัญญัตินี้ ให้เสนอเรื่องต่อผู้ประสานงานกลาง ตามระเบียบที่ผู้ประสานงานกลางกำหนด และให้นำบทบัญญัติในส่วนที่ ๘ ของหมวด ๒ ส่วนที่ ๑ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

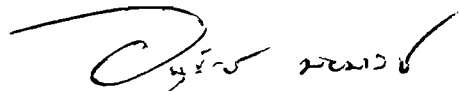
คณะกรรมการร่วมกันพิจารณาแล้ว มีมติเห็นชอบด้วยกับร่างของวุฒิสภา

๕.๑๒ วุฒิสภาได้แก้ไขเพิ่มเติมร่างของสภาผู้แทนราษฎรในมาตรา ๒๑ เป็นดังนี้

มาตรา ๒๑ พระราชบัญญัตินี้ไม่ตัดสิทธิของผู้มีสิทธิควบคุมดูแลเด็กและผู้มีสิทธิในการพบและเยี่ยมเยียนเด็กที่จะยื่นคำร้องขอโดยตรงต่อศาลตามบทบัญญัติของพระราชบัญญัตินี้ หรือตามกฎหมายอื่น

คณะกรรมการร่วมกันพิจารณาแล้ว มีมติเห็นชอบด้วยกับร่างของวุฒิสภา

๖. ได้เสนอร่างพระราชบัญญัติตามมติของคณะกรรมการร่วมกันมาพร้อมกับรายงานนี้ด้วยแล้ว

(นายอนุรักษ์ นิยมเวช)

เลขานุการคณะกรรมการร่วมกัน

ร่าง
พระราชบัญญัติ
ความร่วมมือระหว่างประเทศในทางแพ่งเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิควบคุมดูแลเด็ก
พ.ศ. ....

.....
.....
.....

.....
.....

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยความร่วมมือระหว่างประเทศในทางแพ่ง
เกี่ยวกับการละเมิดสิทธิควบคุมดูแลเด็ก

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพ
ของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๓๒ มาตรา ๓๓ มาตรา ๓๔ มาตรา ๓๕ และมาตรา ๔๑
ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

.....
.....

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติความร่วมมือระหว่างประเทศ
ในทางแพ่งเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิควบคุมดูแลเด็ก พ.ศ. ....”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันประกาศ
ในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“เด็ก” หมายความว่า บุคคลซึ่งมีอายุต่ำกว่าสิบหกปีบริบูรณ์

“สิทธิควบคุมดูแลเด็ก” หมายความว่า สิทธิเกี่ยวกับการดูแลความเป็นอยู่ของเด็ก
และหมายความรวมถึงสิทธิกำหนดที่อยู่ของเด็ก ซึ่งสิทธิดังกล่าวอาจเกิดขึ้นได้โดยผลของกฎหมาย
โดยคำสั่งของศาลหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือเป็นผลจากความตกลงที่มีผลตามกฎหมาย

“สิทธิในการพบและเยี่ยมเยียนเด็ก” หมายความว่ารวมถึงสิทธิในการนำเด็ก
ออกไปจากถิ่นที่อยู่ปกติของเด็กไปยังสถานที่อื่นภายในระยะเวลาจำกัด

“ผู้ประสานงานกลาง” หมายความว่า อัยการสูงสุดหรือผู้ที่อัยการสูงสุดมอบหมายให้มีอำนาจหน้าที่ประสานงานในการให้ความช่วยเหลือตามพระราชบัญญัตินี้
“ศาล” หมายความว่า ศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง

มาตรา ๔ ให้นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาศังคมและความมั่นคงของมนุษย์รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงหรือระเบียบเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ในส่วนที่เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของตน กฎกระทรวงหรือระเบียบนั้นเมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

ผู้ประสานงานกลาง

มาตรา ๕ ผู้ประสานงานกลางมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (๑) รับคำร้องขอความช่วยเหลือจากผู้ร้องขอ
- (๒) พิจารณาและวินิจฉัยว่าควรจะให้หรือขอความช่วยเหลือหรือไม่
- (๓) ให้ความร่วมมือกับผู้ประสานงานกลางหรือเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของต่างประเทศ รวมทั้งติดตามและเร่งรัดเพื่อให้มีการส่งตัวเด็กกลับคืนโดยเร็วและเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์อื่นตามพระราชบัญญัตินี้
- (๔) สืบหาแหล่งที่อยู่ของเด็กซึ่งถูกพาตัวมาหรือถูกกักตัวตามพระราชบัญญัตินี้
- (๕) ดำเนินการเพื่อให้มีการปกป้องเด็กมิให้ได้รับอันตราย หรือป้องกันการปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรมต่อผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่าย
- (๖) ดำเนินการเพื่อให้มีการส่งตัวเด็กกลับคืนโดยสมัครใจหรือเพื่อระงับข้อขัดแย้งอย่างฉันทมิตรและเป็นธรรม
- (๗) แลกเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวกับเด็ก
- (๘) ให้ข้อมูลเกี่ยวกับกฎหมายของประเทศไทยในส่วนที่เกี่ยวกับการดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้
- (๙) ดำเนินการเพื่อให้มีการส่งตัวเด็กกลับคืนหรือเพื่อให้การใช้สิทธิในการพบและเยี่ยมเยียนเด็กเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ
- (๑๐) จัดให้มีพนักงานอัยการ ทนายความ หรือที่ปรึกษากฎหมาย เพื่อให้มีการส่งตัวเด็กกลับคืนหรือเพื่อให้การใช้สิทธิในการพบและเยี่ยมเยียนเด็กเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ
- (๑๑) ดำเนินการอย่างอื่นเพื่อให้การให้หรือการขอความช่วยเหลือตามพระราชบัญญัตินี้บรรลุผล

การดำเนินการของผู้ประสานงานกลางต้องกระทำโดยรวดเร็วโดยถือประโยชน์
ของเด็กเป็นสำคัญและคำนึงถึงความเป็นไปได้ที่ศาลจะมีคำสั่งอนุญาตตามคำร้องขอหรือไม่
ตามมาตรา ๑๓ ด้วย

หมวด ๒
การให้ความช่วยเหลือแก่ต่างประเทศ

ส่วนที่ ๑
การขอความช่วยเหลือ

มาตรา ๖ ผู้อ้างว่าถูกละเมิดสิทธิควบคุมดูแลเด็กอาจขอให้ส่งตัวเด็กซึ่งถูกพาตัวมา
หรือกักตัวไว้ในประเทศไทยกลับคืนสู่ถิ่นที่อยู่ปกติแห่งสุดท้ายของเด็กในต่างประเทศก่อนถูกพาตัวมา
หรือกักตัวไว้ โดยยื่นคำร้องขอต่อผู้ประสานงานกลางของประเทศที่เด็กมีถิ่นที่อยู่ดังกล่าวหรือต่อ
ผู้ประสานงานกลาง ทั้งนี้ ตามระเบียบที่ผู้ประสานงานกลางกำหนด

คำร้องขอความช่วยเหลือจะต้องระบุ

(๑) ข้อมูลเกี่ยวกับหลักฐานแสดงตัวบุคคลของผู้ร้องขอ ของเด็ก และของผู้ถูกกล่าวหา
ว่าเป็นผู้พาเด็กมาหรือกักตัวเด็กไว้

(๒) วัน เดือน ปีเกิดของเด็ก ในกรณีที่มี

(๓) เหตุผลที่สนับสนุนคำร้องขอ

(๔) ข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งที่อยู่ของเด็ก และข้อมูลแสดงตัวบุคคลที่น่าเชื่อว่า
เด็กไปอยู่ด้วย

(๕) เอกสารหลักฐานอื่นตามระเบียบที่ผู้ประสานงานกลางกำหนด

มาตรา ๗ เมื่อได้รับคำร้องขอความช่วยเหลือ ถ้าคำร้องขอนั้นมีรายละเอียด
และเอกสารตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๖ วรรคสอง และสามารถให้ความช่วยเหลือได้ ให้ผู้ประสานงานกลาง
ดำเนินการให้ความช่วยเหลือตามที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้หรือยื่นคำร้องขอต่อศาลต่อไป

ถ้าคำร้องขอนั้นไม่อยู่ในหลักเกณฑ์ที่จะให้ความช่วยเหลือได้ หรืออาจให้
ความช่วยเหลือได้ภายใต้เงื่อนไขที่จำเป็นบางประการ หรือมีเหตุขัดข้อง ให้ผู้ประสานงานกลาง
แจ้งปฏิเสธการให้ความช่วยเหลือพร้อมด้วยเหตุผลหรือแจ้งเงื่อนไขที่จำเป็นหรือเหตุขัดข้อง
ให้ผู้ร้องขอทราบ

ในกรณีที่มีเหตุอันควรเชื่อว่าเด็กอยู่ในรัฐอื่นที่เป็นภาคีของอนุสัญญาว่าด้วย
ลักษณะทางแพ่งในการลักพาเด็กข้ามชาติ ให้ผู้ประสานงานกลางส่งคำร้องขอต่อไปยัง
ผู้ประสานงานกลางของรัฐภาคีดังกล่าวโดยเร็ว พร้อมกับแจ้งให้ผู้ร้องขอทราบ

ผู้ประสานงานกลางอาจปฏิเสธคำร้องขอความช่วยเหลือ หากคำร้องขอนั้น
กระทบกระเทือนอธิปไตย ความมั่นคง หรือสาธารณประโยชน์ที่สำคัญอื่น ๆ ของประเทศไทย

มาตรา ๘ ผู้ร้องขออาจขอทบทวนคำวินิจฉัยของผู้ประสานงานกลางที่ปฏิเสธ
การให้ความช่วยเหลือตามมาตรา ๗ ต่อศาลได้ภายในกำหนดสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งปฏิเสธ
การให้ความช่วยเหลือ

คำวินิจฉัยชี้ขาดของศาลให้เป็นที่สุด

มาตรา ๙ การปฏิเสธคำร้องขอความช่วยเหลือของผู้ประสานงานกลางตามมาตรา ๗
ไม่ตัดสิทธิของผู้อ้างว่าถูกละเมิดสิทธิควบคุมดูแลเด็กที่จะยื่นคำร้องขอเพื่อใช้สิทธิของตนต่อศาลโดยตรง
ตามบทบัญญัติของพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๐ ในการดำเนินการให้ความช่วยเหลือตามพระราชบัญญัตินี้

(๑) ให้ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติและปลัดกระทรวงมหาดไทยดำเนินการสืบหา
แหล่งที่อยู่ของเด็กตามที่ได้รับแจ้งจากผู้ประสานงานกลาง และแจ้งผลการดำเนินการไปยัง
ผู้ประสานงานกลาง

(๒) ให้พนักงานอัยการมีอำนาจยื่นคำร้องขอต่อศาลขอให้มีการส่งตัวเด็กกลับคืน

(๓) ให้พนักงานอัยการดำเนินการให้ความช่วยเหลือตามคำร้องขอความช่วยเหลือ
ที่ผู้ประสานงานกลางส่งให้ เมื่อได้ทราบที่อยู่ของเด็กแล้วก่อนการดำเนินการในประการอื่น
พนักงานอัยการอาจยื่นคำขอต่อศาลขอให้มีการส่งห้ามมิให้ผู้ใดย้ายเด็กไปเสียจากแหล่งที่อยู่
เว้นแต่ศาลจะมีคำสั่งเป็นอย่างอื่น

(๔) หากมีเหตุอันควรเชื่อว่าจะมีการฝ่าฝืนคำสั่งศาลตาม (๓) หรือเด็กอาจได้รับ
อันตราย หรือมีการกระทำอื่นใดอันอาจเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้
ให้พนักงานอัยการยื่นคำขอต่อศาลขอให้มีการส่งอนุญาตให้พนักงานอัยการดำเนินการตามที่จำเป็น
และสมควรเพื่อนำตัวเด็กส่งไว้ในความคุ้มครองดูแลของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคง
ของมนุษย์ และให้เจ้าพนักงานตำรวจให้ความช่วยเหลือพนักงานอัยการในการดำเนินการดังกล่าว
เมื่อได้รับการร้องขอ

ส่วนที่ ๒

การคุ้มครองดูแลเด็กระหว่างการดำเนินการส่งตัวเด็กกลับคืน

มาตรา ๑๑ ให้กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์มีหน้าที่รับตัวเด็กตามมาตรา ๑๐ (๔) ไว้คุ้มครองดูแลจนกว่าการดำเนินการส่งตัวเด็กกลับคืนเสร็จสิ้นหรือจนกว่าศาลจะมีคำสั่งเป็นอย่างอื่น

การคุ้มครองดูแลตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์กำหนด โดยให้รวมถึง

- (๑) การจัดทำให้มีการตรวจสุขภาพกายและสุขภาพจิต พร้อมทั้งการรักษาเยียวยาแก่เด็ก
- (๒) การจัดทำที่พักอาศัย ที่หลับนอน เครื่องนุ่งห่ม ให้เหมาะสม ถูกสุขลักษณะ และจัดอาหารให้ถูกอนามัยและเพียงพอแก่เด็ก

ส่วนที่ ๓

ศาลและกระบวนการพิจารณา

มาตรา ๑๒ ให้ศาลมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีและมีคำสั่งคำร้องขอหรือคำขอที่ได้ยื่นต่อศาลตามพระราชบัญญัตินี้

คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลให้เป็นที่สุด

มาตรา ๑๓ การพิจารณาส่งตัวเด็กกลับคืนให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

- (๑) กรณีที่นับแต่วันที่เด็กถูกพาตัวมาหรือกักตัวไว้จนถึงวันยื่นคำร้องขอต่อศาล มีระยะเวลาไม่ถึงหนึ่งปี ให้ศาลพิจารณาว่าจะให้ส่งตัวเด็กกลับคืนหรือไม่โดยเร็ว
- (๒) กรณีที่นับแต่วันที่เด็กถูกพาตัวมาหรือกักตัวไว้จนถึงวันยื่นคำร้องขอต่อศาล มีระยะเวลาดั้งแต่หนึ่งปีขึ้นไป ศาลจะพิจารณาสั่งให้ส่งตัวเด็กกลับคืนก็ได้ เว้นแต่เด็กได้ปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมใหม่แล้ว
- (๓) กรณีที่ปรากฏว่าเด็กได้ออกไปจากประเทศไทยแล้ว ศาลอาจให้รอการพิจารณาไว้หรือยกคำร้องขอก็ได้
- (๔) ศาลอาจยกคำร้องขอให้ส่งตัวเด็กกลับคืนในกรณีดังต่อไปนี้
  - (ก) ผู้มีสิทธิควบคุมดูแลเด็กมิได้ควบคุมดูแลเด็กในขณะที่มีการพาตัวเด็กหรือกักตัวเด็กไว้ หรือได้ให้ความยินยอมในตอนแรกหรือยอมรับในภายหลังให้มีการพาตัวเด็กหรือกักตัวเด็กไว้

(ข) การส่งตัวเด็กกลับคืนอาจเป็นอันตรายต่อร่างกายหรือจิตใจของเด็กอย่างร้ายแรง หรือเด็กจะตกอยู่ในสภาวะอันไม่อาจทนได้

(ค) เด็กคัดค้านการส่งตัวเด็กกลับคืนและศาลเห็นว่าเด็กมีอายุและวุฒิภาวะที่ควรจะได้รับฟังคำคัดค้านนั้น

(ง) การส่งตัวเด็กกลับคืนจะขัดกับหลักพื้นฐานของประเทศไทยที่เกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนและสิทธิเสรีภาพขั้นพื้นฐาน

(จ) เด็กอายุครบสิบหกปีบริบูรณ์
ให้ศาลนำข้อมูลเกี่ยวกับเด็กตามที่ผู้ประสานงานกลางหรือเจ้าหน้าที่แห่งท้องที่ที่เด็กมีถิ่นที่อยู่ปกติเสนอ มาประกอบการพิจารณาในการออกคำสั่งด้วย

มาตรา ๑๔ ในกรณีที่ศาลมิได้มีคำสั่งตามคำร้องขอภายในหกสัปดาห์นับแต่วันรับคำร้องขอให้ส่งตัวเด็กกลับคืน เมื่อได้รับคำขอจากผู้ร้องขอหรือผู้ประสานงานกลางของรัฐที่ร้องขอ ผู้ประสานงานกลางหรือพนักงานอัยการอาจขอทราบข้อเท็จจริงแล้วแจ้งให้ผู้ร้องขอหรือผู้ประสานงานกลางของรัฐที่ร้องขอทราบ

มาตรา ๑๕ ในกรณีที่มีการร้องขอให้ส่งตัวเด็กกลับคืนและมีข้อพิพาทเกี่ยวกับสิทธิควบคุมดูแลเด็กด้วย หากศาลพิจารณาสั่งไม่ส่งตัวเด็กกลับคืนแล้ว จึงพิจารณาเรื่องสิทธิควบคุมดูแลเด็กต่อไป

มาตรา ๑๖ ในการพิจารณาคำร้องขอให้ส่งตัวเด็กกลับคืนนั้น ศาลอาจสั่งให้ผู้ร้องขอส่งคำวินิจฉัยชี้ขาดของศาลหรือองค์กรอื่นที่มีอำนาจวินิจฉัยชี้ขาดในประเทศที่เด็กมีถิ่นที่อยู่ปกติ ที่แสดงว่าการพาตัวเด็กมาหรือกักตัวเด็กเป็นการละเมิดสิทธิควบคุมดูแลเด็ก มาใช้ประกอบการวินิจฉัยว่าจะส่งตัวเด็กกลับคืนหรือไม่ก็ได้

มาตรา ๑๗ การร้องขอความช่วยเหลือขอใช้สิทธิในการพบและเยี่ยมเยียนเด็ก ให้ทำตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ผู้ประสานงานกลางกำหนด

บุพการี ผู้ปกครอง ผู้มีสิทธิควบคุมดูแลเด็ก ผู้แทนโดยชอบธรรม หรือผู้ที่มีความสัมพันธ์กับเด็กในทำนองเดียวกัน เป็นผู้ที่มีสิทธิร้องขอความช่วยเหลือตามวรรคหนึ่ง
การดำเนินการเพื่อให้มีการใช้สิทธิในการพบและเยี่ยมเยียนเด็ก ให้นำบทบัญญัติเกี่ยวกับการร้องขอให้ส่งตัวเด็กกลับคืนในหมวดนี้มาใช้บังคับโดยอนุโลม

หมวด ๓
การขอความช่วยเหลือไปยังต่างประเทศ

มาตรา ๑๘ ผู้ร้องขอในประเทศไทยที่ประสงค์จะร้องขอความช่วยเหลือไปยังต่างประเทศเพื่อขอใช้สิทธิควบคุมดูแลเด็กและสิทธิในการพบและเยี่ยมเยียนเด็กตามพระราชบัญญัตินี้ ให้เสนอเรื่องต่อผู้ประสานงานกลาง ตามระเบียบที่ผู้ประสานงานกลางกำหนด และให้นำบทบัญญัติในหมวด ๒ ส่วนที่ ๑ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

หมวด ๔
เบ็ดเตล็ด

มาตรา ๑๙ ให้ศาลรับฟังคำร้องขอและเอกสารหลักฐานที่ยื่นต่อศาลตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๒๐ คำร้องขอหรือเอกสารอื่นที่ยื่นต่อผู้ประสานงานกลางจะต้องทำเป็นภาษาของประเทศผู้ร้องขอ และจะต้องมีคำแปลเป็นภาษาไทยประกอบด้วย หรือในกรณีไม่สามารถทำคำแปลเป็นภาษาไทยได้ให้ทำคำแปลเป็นภาษาอังกฤษ

มาตรา ๒๑ พระราชบัญญัตินี้ไม่ตัดสิทธิของผู้มีสิทธิควบคุมดูแลเด็กและผู้มีสิทธิในการพบและเยี่ยมเยียนเด็กที่จะยื่นคำร้องขอโดยตรงต่อศาลตามบทบัญญัติของพระราชบัญญัตินี้ หรือตามกฎหมายอื่น

มาตรา ๒๒ การเรียกประกัน หลักประกัน หรือมัดจำ ไม่ว่าในลักษณะใด เพื่อเป็นการประกันการชำระค่าฤชาธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายในการดำเนินการของผู้ประสานงานกลาง หรือการดำเนินคดีทางศาลตามพระราชบัญญัตินี้ จะกระทำมิได้

มาตรา ๒๓ ให้สำนักงานอัยการสูงสุดเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายของผู้ประสานงานกลางในการดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่ค่าใช้จ่ายในการส่งตัวเด็กกลับคืน

มาตรา ๒๔ บรรดาค่าใช้จ่ายต่าง ๆ เกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือตามพระราชบัญญัตินี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๒๕ ในการยื่นคำร้องขอต่อศาลขอให้มีการสั่งส่งตัวเด็กกลับคืนหรือให้บังคับใช้สิทธิในการพบและเยี่ยมเยียนเด็กตามพระราชบัญญัตินี้ ผู้ยื่นคำร้องขออาจขอรวมไปกับคำร้องขอที่ยื่นต่อศาลหรือจะยื่นคำขอในระยะใดระหว่างที่คดีตามคำร้องขอกำลังพิจารณาอยู่ในศาล ขอให้ศาลมีคำสั่งให้ผู้พาตัวเด็กมาหรือกักตัวเด็กหรือผู้ขัดขวางการใช้สิทธิในการพบและเยี่ยมเยียนเด็กเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายเท่าที่จำเป็นที่ให้แก่ผู้ยื่นคำร้องขอหรือในนามของผู้ยื่นคำร้องขอ รวมทั้งค่าใช้จ่ายในการเดินทาง ค่าใช้จ่ายในการสืบหาแหล่งที่อยู่ของเด็ก ค่าทนายความหรือที่ปรึกษากฎหมาย และค่าใช้จ่ายในการส่งตัวเด็กกลับคืน

ให้ศาลมีคำสั่งตามคำขอในวรรคหนึ่งได้ตามที่เห็นว่ามีเหตุอันสมควร

.....

.....